

ด่วนมาก
ที่ ยธ ๐๙๐๔/๒๓๓๗

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๓ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๔๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๘๘๙๐ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๑๐๐๓/๖๓๓๔ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติ (๒๗ มกราคม ๒๕๕๘) มอบให้กระทรวง
ยุติธรรมรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) ตามข้อ ๑ - ๓ และให้
กระทรวงการคลังรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ตามข้อ ๓ (๒) ไปพิจารณาว่าสมควรจะ
ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ได้หรือไม่ ประการใดก่อน โดยให้กระทรวงยุติธรรมเป็น
หน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และหนังสือ
ที่อ้างถึง ๒ ขอรับทราบผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว นั้น

กระทรวงยุติธรรมขอเรียนดังนี้

๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่กระทรวง
ยุติธรรมต้องรับมาพิจารณา มี ๓ ประเด็น ได้แก่

๑.๑ การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องที่จำเป็นอื่นๆ ตามร่างมาตรา ๒๒๒/๒ (๖) ควรที่
จะใช้ความระมัดระวัง และคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียให้ครบถ้วนทุกภาคส่วน

๑.๒ แม้ร่างมาตรา ๒๒๒/๔ จะกำหนดให้คดีซึ่งมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็น
การเฉพาะสามารถร้องขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มได้โดยนำวิธีพิจารณาตามบทบัญญัติในร่าง
พระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ตาม แต่เพื่อมิให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้อง ควรที่
จะมีการแก้ไขกระบวนพิจารณาในกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยระบุให้ชัดเจนว่า กฎหมายใดบ้างที่ผู้ได้รับ
ผลกระทบสามารถหรือไม่สามารถร้องขอให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้

๑.๓ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา
ควรมีหลักประกันเกี่ยวกับการรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มที่มอบหมายให้ทนายความในการดำเนินคดี
รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งคู่ความและทนายความผู้รับ
ดำเนินคดีความไว้ด้วยความรอบคอบและรัดกุม

๒. ความเห็นของกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับข้อสังเกตฯ ตามข้อ ๑ ได้แก่

๒.๑ ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการฯ ตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๓ เป็นเรื่องที่สมควรจะรับข้อสังเกตไว้เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป แต่โดยที่ทั้งสองข้อเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจของประธานศาลฎีกาในการออกข้อกำหนดตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๒๒๒/๒ (๖) และ (๕) ซึ่งเป็นกรณีที่กระทรวงยุติธรรมไม่อาจก้าวล่วงได้ ดังนั้น กระทรวงยุติธรรมในฐานะหน่วยงานฝ่ายบริหารของรัฐบาลจึงขอรับข้อสังเกตทั้งสองประการเพื่อประสานส่งให้สำนักงานศาลยุติธรรมต่อไป

๒.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการฯ ตามข้อ ๑.๒ เห็นว่า โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะบังคับใช้เป็นการทั่วไป หากผู้มีส่วนได้เสียในคดีอื่นที่มีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็นการเฉพาะ ประสงค์ที่จะร้องขอดำเนินคดีแบบกลุ่ม ย่อมสามารถนำวิธีพิจารณาตามบทบัญญัติในหมวด ๔ การดำเนินคดีแบบกลุ่ม มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๒๒๒/๔ ไว้แล้วได้ แต่หากมีข้อขัดข้องประการอื่นใด กระทรวงยุติธรรมจะได้ประสานงานกับสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. กระทรวงการคลังได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการฯ แล้วเห็นว่า โดยที่ในปัจจุบัน กระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นเพื่อสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในลักษณะเป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านกฎหมายอยู่แล้ว ประกอบกับมีหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาด้านการดำเนินคดีอยู่หลายหน่วยงาน ประชาชนจึงสามารถอาศัยกลไกที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันดำเนินการตามข้อสังเกตของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ โดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งกองทุนหรือหน่วยงานขึ้นใหม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ประสานแจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการฯ ให้สำนักงานศาลยุติธรรมทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

พ. ๑๑/๑๖ พท

(ไพบุลย์ คุ่มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๖๔๔ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๕